

POSTANOWIENIE

31 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 października 2023 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku D.L.

z udziałem Gminy Miejskiej K., Prokuratora Prokuratury Rejonowej [...], K.M., Z.M., J.M., D.M., A.M., B.W., M.G., G.K., J.M.1, B.M. i J.K.

o zasiedzenie,

na skutek skarg kasacyjnych D.L. oraz G.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z 14 grudnia 2021 r., II Ca 1886/20,

1. odrzuca skargę kasacyjną G.K.,

2. przyjmuje do rozpoznania skargę kasacyjną D.L.

(R.N)

UZASADNIENIE

Uczestnik G.K. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie wydanego na skutek apelacji uczestniczki Gminy Miejskiej K. od postanowienia Sądu pierwszej instancji w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia prowadzonej z wniosku D.L. z udziałem także innych podmiotów.

Skarżący, odnosząc się do dopuszczalności wywiedzionej przez niego skargi kasacyjnej, wskazał, że posiada interes prawny (*gravamen*) w zaskarżeniu orzeczenia Sądu drugiej instancji, co wynika ze statusu uczestnika tego postępowania oraz faktu wydania orzeczenia niezgodnego ze stanowiskiem procesowym skarżącego, który wnosił o stwierdzenie zasiedzenia udziałów w spornej nieruchomości przez wnioskodawczynię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka (uchwała SN – zasada prawna – z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13). Zasada *gravaminis* w postępowaniach nieprocesowych może doznawać pewnych ograniczeń ze względu na właściwą dla tego postępowania zasadę oficjalności i z reguły niepodzielny charakter rozstrzygnięć zawartych w postanowieniach co do istoty sprawy (postanowienia SN z 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97 i z 14 czerwca 2013 r., V CZ 115/12). Argumentacja skarżącego nie prowadzi jednak do wniosku, by w niniejszej sprawie dysponował on interesem prawnym w zaskarżeniu postanowienia Sądu drugiej instancji.

Odnosząc się do kwestii pokrzywdzenia zaskarżonym orzeczeniem, skarżący wyraził zapatrywanie, że *gravamen* w postępowaniu nieprocesowym sprowadza się do istnienia okoliczności, o których mowa w art. 510 § 1 k.p.c. W świetle tego stanowiska o interesie prawnym w zaskarżeniu orzeczenia świadczyłby już interes w udziale w postępowaniu nieprocesowym. Pogląd skarżącego należy jednak uznać za nietrafny (zob. postanowienie SN z 7 października 2020 r., I CSK 791/19). Wstępnie wypada wskazać na nieścisłość zapatrywania o tożsamości interesu prawnego w zaskarżeniu i *gravaminis*, czyli pokrzywdzenia orzeczeniem; pokrzywdzenie takie nie jest tożsame z interesem prawnym, lecz jest przesłanką interesu prawnego w zaskarżeniu. Spełnienie kryterium zainteresowania wynikiem postępowania decyduje jedynie o możliwości udziału w sprawie w charakterze uczestnika (art. 510 § 1 k.p.c.), lecz nie świadczy jeszcze o interesie prawnym w zaskarżeniu zapadłego orzeczenia. Interes ten podlega odrębnej ocenie, uwzględniającej, czy doszło do pokrzywdzenia skarżącego wydanym orzeczeniem (zob. uzasadnienie uchwały SN – zasady prawnej – z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, postanowienie SN z 15 października 2015 r., II CZ 63/15).

Przy badaniu, czy wskazana ostatnio przesłanka została spełniona, nie wystarczy, aby wynik postępowania nieprocesowego nie odpowiadał stanowisku reprezentowanemu przez skarżącego w postępowaniu, lecz konieczne jest, aby

zaskarżone orzeczenie prowadziło do pokrzywdzenia skarżącego uczestnika, tzn. by odnosiło się do przysługujących mu praw lub obciążających go obowiązków. Skoro wniosek o stwierdzenie zasiedzenia dotyczył nabycia własności nieruchomości wyłącznie przez wnioskodawczynię, to częściowe oddalenie tego wniosku oddziaływało jedynie na jej interes. W konsekwencji tylko wnioskodawczyni mogła zaskarżyć niekorzystne dla niej, czyli naruszające jej interes, postanowienie (co uczyniła). O przysługiwaniu uczestnikowi takiego interesu nie świadczy okoliczność, że przychylił się on do wniosku o stwierdzenie zasiedzenia przez wnioskodawczynię.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁶ § 2 *in fine* w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)

[ał]